

Notat om tilslutning af produktionsanlæg i egen forbrugsinstallation

Kontor/afdeling
Forsyning

Dato
13. oktober 2016

J nr. 2016-7590

akzs/jkg/mhi

Energistyrelsen har inden for de seneste måneder modtaget flere henvendelser angående muligheden for at tilslutte et produktionsanlæg i egen forbrugsinstallation. En af henvendelserne kommer fra Dansk Energi, som oplyser, at netvirksomheder modtager et stigende antal forespørgsler om emnet.

Spørgsmålene angår en model, hvor en vindmølle ejer ønsker at tilslutte en varmepumpe til sin egen vindmøllepark. Ejeren ønsker at anlægge sin egen direkte elforsyningslinje fra vindmølleparken til varmepumpen - ofte over en strækning på 5-10 km over fremmedmands grund. Den varme, som produceres på varmepumpen, videresælges med et kommercielt sigte. Årsagen til konstruktionen er, at vindmølleejerne forventer, at de vil kunne få nettoafregning, hvis de selv forbruger deres elproduktion. Den store interesse for ordningen kan muligvis forklares ved, at flere vindmølleejere mister støtten til elproduktion i form af pristillæg.

Henvendelserne giver anledning til tre spørgsmål hos Energistyrelsen;

1. Kan vindmølleejeren lovligt anlægge en direkte elforsyningslinje fra vindmølleparken til varmepumpen?
2. Kan ordningen opnå nettoafregning?
3. Vil ordningen være i strid med reglerne om nettilslutning?

Direkte elforsyningslinje

Retsgrundlag:

Det følger af elforsyningslovens § 23, at der kun kan anlægges direkte elforsyningsnet efter tilladelse fra ministeren. Tilladelsen kan efter § 23, stk. 2, kun gives, hvis ansøgeren forinden har fået afslag på en anmodning om transport af elektricitet gennem det kollektive elforsyningsnet og spørgsmålet ikke har kunnet løses ved forelæggelse for Energitilsynet.

Elforsyningslovens § 23 er udtryk for implementering af eldirektivets artikel 34. Det følger af eldirektivets artikel 34, stk. 4, at medlemsstaterne kan meddele bevilling til etablering af en direkte linje betinget af enten, at systemadgang er blevet nægtet på grundlag af artikel 32, eller der indledes tvistbilæggelsesprocedure i henhold til artikel 37, alt efter omstændighederne. Efter artikel 32 kan

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

distributionssystemoperatører nægte adgang, hvis systemet ikke har den nødvendige kapacitet.

En direkte linje er defineret i eldirektivets artikel 2, nr. 15, som "enten en elektricitetsforbindelse, der forbinder et isoleret produktionsanlæg med en isoleret kunde, eller en elektricitetsforbindelse, som forbinder en elektricitetsproducent og en forsyningsvirksomhed med henblik på direkte forsyning af deres egne faciliteter, dattervirksomheder og privilegerede kunder.

I elforsyningslovens § 5, nr. 5, er direkte elforsyningsnet defineret som "Elforsyningsnet, som er beregnet til levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til en anden elproduktionsvirksomhed eller bestemte forbrugere, og som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet."

Efter fast praksis kan der endvidere anlægges interne elforsyningsnet, som ikke har karakter af direkte elforsyningsnet. Interne net er rent private elforbindelser, der ligger uden for netvirksomhedernes distributionsnet. Der kan for eksempel anlægges interne elforsyningsnet mellem lejlighederne i en etageejendom. Efter målerbekendtgørelsen skal hver lejlighed dog forsynes med en bimåler. Interne net er ikke omhandlet i elforsyningsloven. Der er derfor ikke lovgivet om, hvor grænsen går mellem interne net og direkte net.

I sagen C-439/06 Citiworks AG tog EU-domstolen stilling til et spørgsmål om, hvorvidt elnettet i et lufthavnsområde kan karakteriseres som et internt net eller det skal have karakter af distributionsnet efter eldirektivet. Domstolen fandt, at nettet i hovedsagen havde karakter af distributionsnet. I denne sag bemærkede Domstolen indledningsvis, at reglerne om distributionsnet i eldirektivet skal fortolkes i overensstemmelse med direktivets formål om ikke-diskriminerende og gennemsigtig adgang til elforsyningsnettet til rimelige priser. Domstolen bemærkede endvidere, at det ikke har betydning for vurderingen, hvor stort et net der er tale om eller hvor stort forbruget er. Desuden fastslår Domstolen, at bestemmelserne om distributionsnet ikke kun finder anvendelse på virksomheder, der primært driver virksomhed som distributionssystemoperatør. Da virksomheden i hovedsagen driver et system, der transporterer elektricitet med henblik på levering til kunder, finder Domstolen, at der foreligger et distributionssystem.

Overvejelser

Dansk Energi har spurgt, om man kan afgrænse definitionen af interne elforsyningsnet i overensstemmelse med definitionen af forbrugssted i elforsyningslovens § 5, nr. 9. I elforsyningslovens § 5, nr. 9, er forbrugssted defineret som "Punkt, hvorfra der aftages elektricitet til ét samlet matrikelnummer eller til sammenhængende bygninger fordelt på flere matrikelnumre med kun én forbruger af elektricitet."

Efter elforsyningslovens § 5, nr. 5, er et direkte elforsyningsnet defineret som et elforsyningsnet, der (i) er beregnet til levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til en anden elproduktionsvirksomhed eller bestemte forbrugere, og (ii) som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet.

Det første spørgsmål, som søges besvaret er, hvorvidt der er tale om, at det omtalte elforsyningsnet helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet. Hvis elektriciteten forbruges på den grund, hvor den produceres, og altså ikke distribueres, vil forholdet ikke være i strid med elforsyningsloven, da elforsyningslovens § 23 først finder anvendelse, når elektriciteten distribueres fra et sted til et andet. Når der anlægges elkabler på 5-10 km over fremmedmands grund, er der klart tale om, at elektriciteten distribueres rent fysisk.

En af projektiværksætterne, Wind1, har oplyst for Energistyrelsen, at den eneste begrundelse for at bygge en separat elektricitetslinje er et ønske om at opnå nettoafregning. Hvis der ikke kan opnås nettoafregning, vil det være mere omkostningseffektivt at koble systemet til det kollektive elforsyningsnet. Det må således antages, at der er tale om elforsyningsnet, som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet.

Det andet spørgsmål, som søges besvaret er, hvorvidt nettet er beregnet til levering af elektricitet fra en elproduktionsvirksomhed til en anden elproduktionsvirksomhed eller bestemte forbrugere.

I denne type sager videresælges elektriciteten ikke til en eller flere kunder. Der er derimod tale om, at elektriciteten anvendes af ejeren af elproduktionsenheden i en varmepumpe. Varmen vil blive videresolgt til kunder på kommercielle vilkår. Derfor er spørgsmålet, om § 23 kan finde anvendelse i sager, hvor elektriciteten ikke videresælges, men omformes til varme for så at blive videresolgt i form af varme.

Hensigten er, at reglerne om direkte elforsyningsnet også gælder i tilfælde, hvor forbrugeren er ejet af den samme virksomhed som ejeren af det direkte elforsyningsnet. Dette fremgår af elforsyningslovens § 5, nr. 5, hvorefter direkte elforsyningsnet er defineret som net, der er beregnet til levering af elektricitet fra en elproducent til bestemte forbrugere. Bestemte forbrugere må her forstås i modsætning til den ubestemte kreds af forbrugere, der har adgang til det kollektive elforsyningsnet. Bestemte forbrugere omfatter herunder også en forbrugsinstallation, der er ejet af produktionsvirksomheden selv. Dette underbygges af eldirektivets artikel 2, nr. 15, hvorefter reglerne om direkte elforsyningsnet bl.a. finder anvendelse for direkte forsyning af egne faciliteter.

Konklusion

Det må formodes, at der er tale om et elforsyningsnet, som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet, når der anlægges et elforsyningsnet, som distribuerer uden for et forbrugssted. Endvidere vil der i det nævnte eksempel være tale om forsyning af én bestemt forbruger - nemlig den omhandlede varmepumpe.

Mulighed for at opnå nettoafregning

Den af Dansk Energi opstillede model bevirker, at produktion af el foretages på et forbrugssted og forbruges på et andet forbrugssted. Endvidere er produktion af el ikke tiltænkt brugt til egen anvendelse men til opvarmning til salg.

Dansk Energi har gjort opmærksom på, at interessen for modellen i vidt omfang skyldes, at modellen kan være lukrativ for en række vindmøller, som ikke længere modtager pristillæg. Sådanne anlæg vil have påbegyndt deres projekt før 20. november 2012.

Det rejser to spørgsmål i relation til nettoafregning, nemlig (i) falder modellen uden for området for nettoafregning, idet produktion ikke anvendes direkte af elproducenten og (ii) har gamle møller mulighed for at opnå nettoafregning.

Produktion af el anvendes ikke direkte af elproducenten

Det fremgår af nettoafregningsbekendtgørelsens § 2, nr. 1, at "Egenproducent: Elforbruger, som er 100 pct. samme juridiske enhed eller person som den, der producerer elektricitet eller varme og elektricitet med henblik på helt eller delvis at dække eget energiforbrug."

I det anførte tilfælde vil produktionen af elektricitet netop ikke gå til helt eller delvist at dække eget energiforbrug, idet energiforbruget skal anvendes til opvarmning for andre end elproducenten.

Det må derfor antages, at den af Dansk Energi skitserede løsning ikke vil falde ind under formålet med nettoafregning, idet elproducenterne ikke vil kunne anses som egenproducenter.

Nettoafregning omfatter ikke gamle vindmøller

Det fremgår af nettoafregningsbekendtgørelsens § 23, at "Egenproducenter af elektricitet fra elproduktionsanlæg, som har påbegyndt deres projekt eller ansøgt om tilsagn om pristillæg efter den 20. november 2012 og inden den 23. september 2015, kan ved ansøgning til Energinet.dk fortsat få nettoafregning uden et forudgående tilsagn på betingelse af, at Energinet.dk har truffet afgørelse herom senest i 2017, og at ansøgning herom er modtaget af Energinet.dk senest den 31. oktober 2017."

Såfremt et anlæg, som er påbegyndt før 20. november 2012 ansøger om nettoafregning, eksempelvis gamle møller som ikke længere modtager pristillæg, vil anlægget ikke have mulighed for at opnå nettoafregning, idet anlægget allerede har påbegyndt sit projekt – og antageligt ikke har søgt om tilsagn inden denne dato - og dermed ikke kan få nettoafregning, jf. nettoafregningsbekendtgørelsens § 23.

Sammenfatning

Det må antages, at anlæg omfattet af den skitserede model ikke ville kunne opnå nettoafregning.

Det vil være Energinet.dk, der konkret vil skulle tage stilling til, hvorvidt et anlæg vil være berettiget til nettoafregning eller ej. Energistyrelsen kan alene udtale sig vejledende om fortolkning af bestemmelserne om nettoafregning.

Eksempler

Dansk Energi har stillet spørgsmål til nogle konkrete eksempler, som illustrerer problemstillingen i deres henvendelse. Nedenfor tages stilling til de relevante eksempler, som angår problemstillingen om direkte net.

Eksempel 1a:

Anlægssejeren ønsker selv at etablere en linje på 3 km fra forbrugsstedet til vindmøllen og således tilslutte forbrug til en installation i et udlagt vindmølleområde.

Spørgsmål 1

Er det tilladt at tilslutte forbrug til en vindmølle i et udlagt vindmølleområde? Jf. BEK 1115/2015 om nettilslutning af vindmøller, er netvirksomhederne forpligtet til at fremføre kollektivt elnet til et specifikt udlagt vindmølleområde.

Dansk Energi kommentar:

Energistyrelsen har tidligere fastlagt at dette ikke er tilladt jf. notat 'Svar til spørgsmål fra Dansk Energi omkring installationstilslutninger.' Dansk Energi er enig i den opfattelse.

Energistyrelsens kommentar

Energistyrelsen fastholder sit tidligere svar.

Spørgsmål 2

Er linjen mellem det udlagte vindmølleområde og forbrugsstedet at betragte som et direkte elforsyningsnet?

Dansk Energi kommentar:

Efter vores opfattelse skal en linje betragtes som direkte elforsyningsnet, hvis linjen ikke ligger inden for et begrænset geografisk område (grundlæggede på forbrugsstedet). Er et produktionsanlæg ikke beliggende på samme forbrugssted, som forbruget det forsyner, er der ikke tale om egenproduktion, men forsyning af et forbrugssted, også selvom elektriciteten ikke handles. Det skal i denne sammenhæng bemærkes at direkte linjer i Eldirektivet også omfatter forsyning af egne faciliteter.

Energistyrelsens kommentar:

Energistyrelsen er grundlæggende enig i, at der vil være tale om et direkte elforsyningsnet, hvis linjen ligger uden for et forbrugssted.

Eksempel 1b

Anlægssejeren ønsker at etablere en opkoblingsmulighed, således at forbruget aldrig elektrisk set er tilsluttet elnettet.

Spørgsmål 3

Er linjen mellem det udlagte vindmølleområde og forbrugsstedet at betragte som et direkte elforsyningsnet?

Dansk Energi kommentar:

Efter vores opfattelse skal en linje betragtes som direkte elforsyningsnet, hvis linjen ikke ligger inden for et begrænset geografisk område (grundlæggede på forbrugsstedet). Er et produktionsanlæg ikke beliggende på samme forbrugssted, som forbruget det forsyner, er der ikke tale om egenproduktion, men forsyning af et forbrugssted, også selvom elektriciteten ikke handles. Det skal i denne sammenhæng bemærkes at direkte linjer i Eldirektivet også omfatter isolerede linjer mellem et produktionsanlæg og forbrug.

Energistyrelsens kommentar:

Energistyrelsen er grundlæggende enig i, at der vil være tale om et direkte elforsyningsnet, hvis linjen ligger uden for et forbrugssted. Et direkte elforsyningsnet er defineret som et net, som helt eller delvis erstatter benyttelsen af det kollektive elforsyningsnet, jf. elforsyningslovens § 5, nr. 5. Reglerne om direkte elforsyningsnet finder således anvendelse uanset, om nettet er tilkøbt det kollektive elforsyningsnet.

Eksempel 1c

Netselskabet ejer i dag forbindelsen ud til det udlagte vindmølleområde (rød linje), da netselskabet jf. BEK 1115/2015 er forpligtet til at etablere denne forbindelse. Anlægssejeren ejer i dag forbindelsen fra forbrugsstedet til tilslutningspunktet (blå linje).

Anlægssejeren ønsker, for at minimere installationsomkostninger, at overtage opsamlingsnettet til vindmølleområdet og forbinde det til tilslutningskablet for

forbruget inden tilslutnings-punktet til nettet. Anlægsejeren ejer således al net frem til det fælles tilslutningspunkt (blå linje).

Spørgsmål 4

Må netselskabet overdrage/sælge forbindelsen ud til det udlagte vindmølleområde (rød linje)?

Dansk Energis kommentar

Grundlæggende må netselskaber gerne sælge deres net, men de vil aldrig være forpligtet til det. Det er ikke klart for os om det i givet fald vil kræve bevilling at drive linjen. Det skal bemærkes at linjen – forudsat at løsningen er tilladt – vil ændre karakter fra distributionsnet til internt fordelingsnet.

Energistyrelsens kommentar:

Energistyrelsen kan bekræfte, at netvirksomheder gerne må sælge deres net. Hvis distributionsnet frasælges, skal køberen have netbevilling fra Energistyrelsen for at drive nettet. Det gælder også i denne situation. Et af formålene med at give bevilling til netvirksomheder er, at det sikres, at netvirksomhederne har tilstrækkelig teknisk kapacitet til at drive nettene. Ved tilslutning af vindmølleparker til det kollektive elnet vurderes dette at være afgørende.

Eksempel 2:

I stedet for at tilslutte forbruget i det udlagte vindmølleområde, ønsker ejeren at forbinde møllerne i det udlagte vindmølleområde til forbrugsstedet.

Spørgsmål 5

Er linjen mellem det udlagte vindmølleområde og forbrugsstedet at betragte som et direkte elforsyningsnet?

Dansk Energi kommentar:

Efter vores opfattelse skal en linje betragtes som direkte elforsyningsnet, hvis linjen ikke ligger inden for et begrænset geografisk område (grundlæggende på forbrugsstedet). Er et produktionsanlæg ikke beliggende på samme forbrugssted, som forbruget det forsyner, er der ikke tale om egenproduktion, men forsyning af et forbrugssted, også selvom elektriciteten ikke handles. Det skal i denne sammenhæng bemærkes at direkte linjer i Eldirektivet også omfatter forsyning af egne faciliteter.

Af Energistyrelsens udkast til notat om Nettoafregning og bimålerproblematikken (sol bev 25112013.doc) fremgår det ligeledes at Energistyrelsen kun betragter som internt fordelings-net hvis det ligger inden for et begrænset geografisk område.

Energistyrelsens kommentar:

Energistyrelsen er grundlæggende enig i, at der vil være tale om et direkte elforsyningsnet, hvis linjen ligger uden for et forbrugssted.